

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

IV. Viam ipsi ad id credendum straverunt antiqui.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

A propter eum sustinent, id est propter eius voluntatem. Nec mirum si passim sustinent, cum sciant Dominum suum & creatorem omnium, sive que in caelo, sive que in terra sunt, suscepisse, nostri corporis fragilitatem. Deinde: Illius ergo habitans bonitatem caelestis creatura, licet ingemiscant, quod mundi huius vanitati subiecte sint, consolantur se, in quod liberabuntur à servitute corruptionis in libertatem gloriae. Augustinus quoque libr. 2. De Genes. ad liter. & in Enchirid. ad Laurent. cap. 58. de eo, ut pote re obscura & incerta, definire se nolle quicquam declarat. Hinc ipse Origenis reprehensor Hieronymus in Eccles. 1. 6. dubitat annon sideribus animam Salomon adesse putaverit: & in Ephes. 1. 22. ne sidera quidem ipsa munda esse coram Deo, eaque Servatoris adventum formidare scribit. Vnde in Epistola 61. ad Pammach. cap. 5. de hoc agens dogmate, Non est, inquit, istius temporis contra dogma gentilium, & ex parte Platonum scribere,

B ante annos ferme decem in Commentarijs Ecclesiasticis, & explanatione Epistola ad Ephesios arbitror sensum animi mei prudentibus explicatum. Quae cum ipsi fuissent à Rufino objecta Invektiv. 1. crimen diluit Apolog. libr. 1. cap. 4. Quinetiam Pseudoclemens in Recognitionib. libr. 5. & R. Moses ben Maimon, animas Aëtris affingunt. Denique S. Thomas libr. 2. contr. Gent. cap. 70. ad fidei doctrinam pertinere negat, Aëtra animata dicantur, an inanima; unde affirmare licet quo numero Iustiniani anathematismos habuerit, qui affirmantem sententiam confodiunt.

C IV. Viam Origeni ad id dogma praemonstravit Plato, qui in Timaeo caeli animam rationis esse compotem ait, eaque nihil à Deo praestantius fuisse procreatum: & in Epinomi Deos praedicat ἡσθησῶν, ὅτι ἡ δὲ τῶν ἡρώδων, ἡ δὲ τῶν ἡρώδων, ἡ δὲ τῶν ἡρώδων, ἡ δὲ τῶν ἡρώδων. Praemonstravit & Thales Ionicae sectae princeps, qui rebus universis animam tribuebat. Praemonstravit & Pythagoras qui Aëtra Deos esse censebat. Praemonstraverunt & Stoici, & ipse, si Plutarcho, Alexandro Arodisafo, & alijs credimus, Aristoteles. Platonis sententiam ac ipsa propemodum verba pro more suo retulit Philo, nam in libro ἀπὸ τοῦ θεοῦ πῶς οἱ θεοὶ ἐποίησαν, & alibi, aëtra non animalia modo, sed mentes etiam purissimas esse asserit. In libro tamen De mundi opificio, & altero De gigantibus, ea esse vult ἡ δὲ ἀνθρωπίνου (quam vocem usurpavit Origenes) ἡ πᾶσι ἀνθρώποις ἐπιπέσει, ἡ οὐκ ἐπιπέσει, quod Origeni non placuit. Huic quoque ad eam capeffendam opinionem praivit Clemens Alexandrinus in Eclogis ἐν τῷ ὁμοιωτικῷ. Perseveravit autem ad nostram aetatem illud de animatis sideribus placitum, defensoresque habuit viros quantivis pretij Tychonem, & Keplerum.

D V. Augustinus libro 5. De Civit. Dei, cap. 1. eorum confutans dogma qui sine Dei voluntate discernere opinantur sidera quid agant, vel quid bonorum habeamus, malorumve patiamur; haec subiungit: Quod si dicuntur stella significare potius ista quam facere, ut quasi locutio quaedam sit illa positio praecens futura, non agens (non enim mediocriter doctorem hominum (Origenem notat) fuit ista sententia: non quidem ita solent loqui Mathematici, ut verbi gratia dicant, Mars ita positus homicidam significat; sed, homicidam facit. His, inquam, Origenem designasse creditus est: nam in eo fragmento, quod è Commentariorum ipsius in Genesim Tomo 3. excerptum Eusebius Praeparationis Evangelicae libro sexto inseruit, aëtris futurorum inesse significationem affirmat, non etiam causam, quod faciunt Genethliaci; motum ergo iis a Deo & ordinem inditum, ut inde futurorum cognitionem Angeli hauriant; cuius quidem cognitionis adeptionem, cum vires superaret humanas, ab Angelis apostatis in homines aliqua ex parte fuisse transmissam; nullam autem libero arbitrio vim vel necessitatem hinc inferri. Praeter Augustinum haec vehementer castigant Rufinus Palaeftinus in libello De fide, & Procopius Gazaus in Gen. 1. 14. qui ab Origene, quem in alijs ad verbum fere sequitur, hac in parte discessit.

E Sane si futura multa non ab aëtris praenuntiari duntaxat, sed & effici dixisset Origenes, & siderum viribus corpora haec terrena varijs affici modis, & ad haec illaue commoveri & inclinari, in eadem esset causa ac Apotelesmatici omnes, & hodierni Astrologiae patroni, quorum sententia, integra modo, servetur humani libertas arbitrij, haereseos nota immunitis est. At cum significationem solum futurorum, iridem ut Synesius, non causam aëtris adscripserit, illata arbitrij libertate, eo minus etiam decretis Ecclesiae advertatur illius opinio; quam manasse è Platoniorum scholis satis apparet ex Plotini Enn. 2. libr. cap. 1. & 7. & Enn. 3. libr. 1. cap. 6. quem secutus est Macrobius libr. 1. in Somn. Scip. cap. 1.

F Cum in eo autem, quod diximus, fragmento, & alibi quoque, causam futurorum sideribus neutiquam inesse magno conatu Origenes probaverit, miror id ei dogma affictum: ὅτι πῶς οἱ θεοὶ ἐποίησαν τὴν οὐρανὴν καὶ τὴν γῆν, quod inter alia eidem exprobrari solita decimo loco recenseret Anonymus auctor Apologiae pro Origene, apud Photium Cod. 117.

VI. Praeter superiora, illud quoque reprehendendi causa è lib. 4. ἀπὸ ἀρχῆς recitat Iustinianus: τίς τῶν ἡρώδων ἡσθησῶν, ἡ δὲ τῶν ἡρώδων, ἡ δὲ τῶν ἡρώδων, ἡ δὲ τῶν ἡρώδων. Quis mentis compos statuat primum, & secundum, & tertium.